

Turvallisuusalan perustutkinto

Kuva: Timo Paakkanen

**Ammattiosaamisen
näyttö vartiointi- ja
palvelutoiminnot
opinto-
kokonaisuudesta**

Taustaa

- Ammattiosaamisen näytön suoritti kolmannen vuoden opiskelija.
- Hänellä on alantähtokokemusta työssäoppimisen ja kesätöiden ajalta.
- Oppilaalle kerrottiin ennen näytön suorittamista, sen tarkoitus ja arviointikohteet.

Taustaa

- Alan erityisluonteisuuden vuoksi varsinaista työtehtävää ei voitu kuvata, vaan ammattiosaamisen näyttö oli suoritettu aikaisemmissa työssäoppimisen työvuoroissa ja kuvat ovat otettu lavastetussa tilanteessa, minkä yhteydessä suoritettiin myös arviointikeskustelu.
- Näyttöpaikkana toimi myymälä.

Ammattiosaamisen näytön tehtäväkuvaus

Turvallisuusalan perustutkintoon kuuluvan vartiointi- ja palvelutoimintojen (20 ov) ammattiosaamisen näyttö:

Myymälävahtimestarina toimiminen:

- Asiakaspalvelu
- Aktiivinen ja uhkatekijöihin puuttuva vartiointi
- Teknisten valvontalaitteiden käyttö
- Mahdollisten hälytystehtävien hoito

Ammattiosaamisen näytön suunnittelu

- Opiskelija ei osallistunut ammattiosaamisen näytön suunnitteluun.
- Opettaja suunnitteli yhdessä työpaikkaohjaajan kanssa ammattiosaamisen näytön aikataulun ja kohteen, missä se suoritettiin.
- Ammattiosaamisen näyttö kesti yhden työvuoron ajan

Ammattiosaamisen näytön tehtäväkuvaus

- Ammattiosaamisen näytössä näytettiin keskeistä osaamista vartiointi- ja palvelutoiminnoista sekä osanäyttönä turvallisuusalan perustaitoihin kuuluvaa vuorovaikutustaitojen osaamista.
- Opiskelija suoritti ammattiosaamisen näytön myymälässä, myymälävahtimestarina toimien.
- Opiskelija oli harjoitellut työssäoppimisjakson alun kohteessa myymälävahtimestarina toimimista

Ammattiosaamisen näytön tehtäväkuvaus

- Työvuoron kululla kuvataan oppilaan aikaisemmissa työvuorossa tapahtuneita tapahtumia, jotka on lavastettu kuvaustilannetta varten.
- Tavoitteena oli kuvata tyypillistä myymälävahtimestarin suorittamaa työvuoroa.

Työvuoron kulku

Työvuoro aloitettiin
normaalisti aloitussoitolla
hälytyskeskukseen

Kuvat: Timo Paakkanen

◀ sen jälkeen ”tentattiin”
edellisen vuoron vartijaa
sekä luettiin vuoron
tapahtumailmoitukset.

Työvuoron kulku

- Työvuoro jatkui normaaleilla asiakaspalvelu- ja valvontatehtävillä.

Kuvat: Timo Paakkanen

Työvuoron kulku

Vartija suoritti myös videovalvontaa.

Kuva: Timo Paakkanen

Sekä ostoskorien ja kärryjen järjestelyä.

Työvuoron kulku

- Vartija havaitsee videovalvonnan avulla näpistystä yrittäneen henkilön ja ottaa hänet kiinni.
- Epäilty viedään kiinniottotilaan.

Kuva: Timo Paakkanen

Työvuoron kulku

Kuva: Timo Paakkanen

- Vartija täyttää anastusilmoitus-kaavakkeen.
- Ja kutsuu poliisin paikalle.

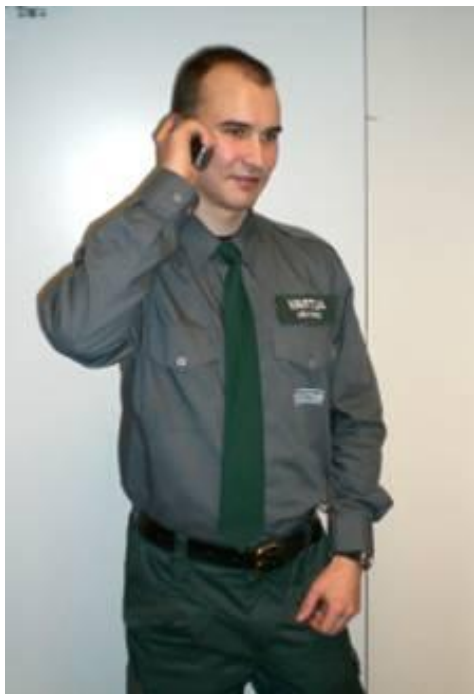
Työvuoron kulku

- Kun asiakas on luovutettu poliisille, vartija täyttää tapahtumailmoituksen.

Kuva: Timo Paakkanen

Työvuoron kulku

- Vuoro jatkuu normaaleilla myymälävahtimestarin tehtävillä.
- Kunnes kaupan aukioloaika loppuu ja vartija suorittaa sulkukierroksen.
- Työvuoro päättyy ja vartija suorittaa työvuoron päättymiseen liittyvät toimenpiteet.

Arviointi

Milloin?

Missä?

Ketkä?

Arvioinnin perustaksi

- Työelämänedustajalla ei ollut työpaikkaohjaaja- tai arvioijakoulutusta, mutta hän omaa vankan kokemuksen turvallisuusosalta.
- Opiskelija suoritti ammattiosaamisen näytössä olleen työvuoron ilman minkäänlaisia ongelmia alusta loppuun asti.
- Opiskelija sai kehuja arvioijalta aktiivisesta otteesta työtehtäviin, mm. ostoskärryt olivat vuoron jälkeen juuri niin kuin pitääkin.
- Opiskelijalla ei ollut vielä voimankäyttövälineiden kanto-oikeutta, koska tarvittavaa koulutusta ei oltu vielä annettu.

Arviointi

- Arvioinnin perustana toimi kansallinen ammattiosaamisen näyttöaineisto.
- Arviointi arviointikohteittain:
  - työprosessin hallinta
  - työtehtävien hallinta
  - työturvallisuuden hallinta
  - työn perustana olevan tiedon hallinta
  - kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen
  - yhteiset painotukset

Arviointikeskustelu

- Arviointikeskusteluun osallistuivat opiskelija, työpaikkaohjaaja ja opettaja.
- Opettajan roolina oli ohjata keskustelua ja tukea arviointia omalla asiantuntemuksellaan.
- Arvioinnista päätti työpaikkaohjaaja opettajan tukemana. Opiskelija teki oman itsearvioinnin suorituksestaan
- Opiskelijalla oli erittäin realistinen kuva omasta osaamisestaan
- Opettajan roolina arviointikeskustelussa oli tukea arvioinnin tekemistä ja kirjata tehdyt arvioinnit.
- Arvosana muodostui arviointikeskustelun tuloksena

Arviointi

- Ammattiosaamisen näytön arvosanalla on suuri vaikutus opintokokonaisuuden arviointiin, koska suurin osa opintokokonaisuudesta suoritetaan työssäoppimisena.
- Opintokokonaisuutta arvioidaan suoritettavan ammattiosaamisen näytön, työssäoppimisjaksojen sekä perinteisten kokeiden perusteella toimielimen päätöksen mukaisesti

Huomioita

- Kokemuksia saatiin ammattiosaamisen näytön järjestämisestä, sen arvioinnista, kansallisen ammattiosaamisen näyttöaineiston käytöstä sekä osaamisen tunnistamisesta.
- Kaikki ammattiosaamisen näyttöön osallistuneet osapuolet olivat sitä mieltä, että ammattiosaamisen näyttäminen käytännössä on erittäin luonteva ja hyvä keino ammattiin opiskeleville nuorille.

Huomioita

- **Ammattiosaamisen näytöstä oli hyötyä:**
  - opisekliljalle - Hän sai kuvan suoritettavista ammattiosaamisen näytöistä ja palautetta omasta ammattitaidostaan.
  - opettajalle - Hän sai kuvan ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisestä sekä sen suorittamisesta ja dokumentoimisesta.
  - työpaikalle - He saivat kuvan ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisestä ja niiden suorittamisesta

Huomioita

- Ammattiosaamisen näyttö suoritettiin työssäoppimisjakson aiempia työvuoroja arvioiden. Tulevaisuudessa näyttö suoritetaan viimeisellä viikolla valvotusti suoritettuna itsenäisenä työvuorona
- Tämän opintokokonaisuuden ammattiosaamisen näyttöä on järkevää toteuttaa tällä tavalla. Varsinaisia kehittämiskohteita ei löytynyt

Huomioita

- Turvallisuusalalla näyttöjen sisältö voi vaihdella oppilaiden välillä suurestikin, vaikka se tehtäisiin samassa kohteessa.
- Työvuoron aikaiset tapahtumat vaikuttavat siihen kuinka vaativa ammattiosaamisen näytöstä tulee, vaikka arviointiperusteet ovatkin kaikille oppilaille samat.
- Tässä ammattiosaamisen näytössä se toimi hyvin, mutta tulevaisuudessa yleisten kriteereiden rinnalle tulee rakentaa näyttökohtaiset arviointikriteerit niihin ammattiosaamisen näyttöihin, joihin yleiset kriteerit eivät sovellu.

Huomioita

- Ammattiosaamisen näyttö ei vienyt työelämän aikaa sen enempää kuin normaali työssäoppiminen, mutta opettaja joutui tekemään jonkun verran ylimääräisiä suunnittelu-, valmistelu- ja dokumentointitöitä.
- Eri osapuolten resurssien käyttö ammattiosaamisen näytössä:

RESURSSIN KÄYTTÄJÄ	KÄYTETTY AIKA (h)	RESURSSIN KÄYTTÖ
Opettaja	4	Näytön suorittamisen suunnittelu, kuvauksen suunnittelu ja aikataulutus ja arviointikeskustelu
Työnantaja	1,5	Arviointikeskustelu, aikatauluista sopiminen ja kuvauspaikan yhdyshenkilön kanssa asiasta sopiminen